

תפילה קודם לימוד:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיעלה זכות לימוד זה שאני לומד בעד נשמת (פלוני בן פלוני), ובזכות לימוד זה האל הגדול הגבור והנורא שוכן עד וקדוש שמו, שתצרוך נשמתו בצרוך החיים, ותשים מחיצתו במחיצת צדיקים חסידים יסודי עולם העומדים לפניך ונהנים מזיו אור פניך, ותתן לו מהלכים בין העומדים לפניך, ותמחול ותסלח ותכפר ותמחה ותעביר כל מה שחטא וענה ופשע לפניך או עשה דבר שלא כרצונך, ואל תזכור לו שום חטא ועון ופשע ועבירה, אלא כל המצוות שעשה תזכרם לו לטובה, ורוחו תרגיע בחלק היושבים בגן עדן ונשמתו תתעדן בטוב הצפון לצדיקים, ותרים כבוד מנוחתו ולקץ הימים יעמוד לגורלו וילוח עליו השלום ועל משפכו יבא בשלום, בדכתיב: יבא שלום ינוחו על משפבותם, הוא וכל שוכני עמו ישראל בכלל הרחמים והסליחות והנחמות והישועות ונאמר אמן.

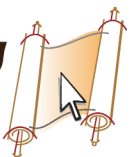
אות ט - מסכת יומא פרק ד

משנה א

טרף בקלפי והעלה שני גורלות. אחד כתוב עליו לשם ואחד כתוב עליו לעזאזל. הסגן בימינו וראש בית אב משמאלו. אם של שם עלה בימינו, הסגן אומר לו, אישי כהן גדול, הגבה ימינך. ואם של שם עלה בשמאלו, ראש בית אב אומר לו, אישי כהן גדול, הגבה שמאלך. נתנו על שני השעירים ואומר, ליי חטאת. רבי ישמעאל אומר, לא היה צריך לומר חטאת, אלא ליי. והן עונין אחריו, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

כפי הבא לידו, כדי שלא יהיה לו זמן להתבונן ולמשש, הסגן עומד מימינו וראש בית אב עומד משמאלו. אם הגורל של שם עלה בימינו, הסגן אומר לו, אישי [אדוני] כהן גדול, הגבה ימינך. ואם של שם עלה בשמאלו, ראש בית אב אומר לו, אישי כהן גדול, הגבה שמאלך. נתנו - מניח את הגורלות על שני השעירים ואומר, 'לה' חטאת' [וגם כאן היה מבטא את השם המפוש]. רבי ישמעאל אומר, לא היה צריך

משנתנו חוזרת לענין האמור לעיל (פרק ג משנה ט) שלאחר הודוי של הפהן הגדול על הפר היה נגש להטיל גורל על שני השעירים, מי לה' ומי לעזאזל. טרף בקלפי - חטף במהירות והעלה מהקלפי שני גורלות, אחד כתוב עליו לשם, ואחד כתוב עליו לעזאזל [וכיון שסימן טוב היה להם שעולה הגורל של ה' בימין, חששו שיתמהמה בכונה וימשש להרגיש מהו של ה' ויטלנו בכונה בימין, והרי אין זה גורל, ולכן היה צריך לחטף במהירות

לומר 'חטאת', אלא רק 'לה'. והן - הפהגים עונין אחריו, ברוך שם כבוד מלכותו העומדים שם ושומעים את השם המפורש, לעולם ועד.

משנה ב

קשר לשון של זהורית בראש שער המשתלח והעמידו כנגד בית שלוחו, ולנשחט כנגד בית שחיטתו. בא לו אצל פרו שניה, וסומך שתי ידיו עליו ומתנודה. וכך היה אומר, אנא השם, עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך. אנא השם, כפר נא לעונות ולפשעים ולחטאים, שעויתי ושפשעתי ושחטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך, בכתוב בתורת משה עבדך, כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו. והן עונין אחריו, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

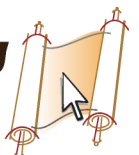
והתנדה על עונותיו ועונות בני ביתו, וסומך את שתי ידיו עליו, ומתנודה על כל עונות הפהגים, וכך היה אומר, אנא השם, עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך. אנא השם כפר נא לעונות ולפשעים ולחטאים, שעויתי ושפשעתי ושחטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך, בכתוב בתורת משה עבדך, כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו. והן - הפהגים השומעים את הפהג הגדול מזכיר את השם המפורש, היו עונין אחריו, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

לאחר שהתברר מי השער שמקרב לה, ומי השער שנשלח לעזאזל, קשר הכהן הגדול לשון של זהורית - חתיכת צמר צבועה באדם בראש - בין קרניו של השער המשתלח, והעמידו כנגד בית שלוחו - מול השער שממנו יוציאו אותו כדי להוליכו לעזאזל, ולנשחט - לשער שעלה עליו הגורל להיות מקרב לה, היה קושר לשון של זהורית כנגד בית שחיטתו, כלומר, סביב צנארו. והיו קושרים לשונות אלו כדי שלא יתחלפו השעירים זה בזה, ולא בשעירים אחרים. לאחר מכן בא לו הכהן הגדול אצל פרו בפעם השניה [שהרי כבר היה אצל פרו פעם אחת,

משנה ג

שחטו וקבל במזרק את דמו, ונתנו למי שהוא ממרס בו על הרבד הרביעי שבהיכל, כדי שלא יקרש. נטל מחתה ועלה לראש המזבחה, ופנה גחלים אילך ואילך, וחיתה מן המעבלות הפנימיות, וירד והניחה על הרבד הרביעי שבעזרה:

לאחר שהתנדה הכהן הגדול פעמים על פרו, שחטו - התחיל את שחיטתו והניח לאחר

הדם, ולא יוכלו לזרקו. עתה פונה הכהן הגדול לעבודת הקטרת הקטרת בקדש הקדשים: נטל מחתה - כלי שמניחים בו גחלי אש, ועלה לראש המזבחה, ופנה מהגחלים אילך ואילך, וחיתה מן הגחלים המעפלות הפנימיות, והן אותן גחלים שבאמצע האש, שנתעפלו היטב, וירד והניחה למחתה על הרבד הרביעי שבצורה, באותו מקום שנמצא הכהן הממסר בדם הפר שנשחט.

שאינן לו תחתית רחבה אלא חדה כצורת קונוס], כדי שלא יוכלו להניחו על הארץ ויקרש הדם, ונתנו למי שהוא ממרס בו - מנענע את הדם כל הזמן, ואותו אדם היה עומד בצורה, על הרבד הרביעי שבהיכל - על שורת האבנים הרביעית שביציאה מההיכל [אך לא בהיכל עצמו, שהרי אסור לכל אדם להיות בהיכל בעת שנכנס הכהן הגדול לקדש הקדשים], והיה ממרס בדם כדי שלא יקרש

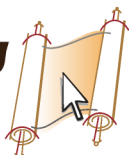
משנה ד

בכל יום היה חותה בשל פסח ומערה בתוך של זב, והיום חותה בשל זב ובה היה מכנים. בכל יום חותה בשל ארבעת קבין ומערה בתוך של שלשת קבין, והיום חותה בשל שלשת קבין. רבי יוסי אומר, בכל יום חותה בשל סאה ומערה בתוך של שלשת קבין, והיום חותה בשל שלשת קבין, ובה היה מכנים. בכל יום חותה כבדה, והיום קלה. בכל יום חותה ידה קצרה, והיום ארבה. בכל יום חותה זרה, ירוק, והיום אדם, דברי רבי מנחם. בכל יום מקריב פסח בשחרית ופרס בין הערבים, והיום מוסף מלא חפניו. בכל יום חותה דקה, והיום דקה

מן הדקה:

המחזיקה כמות של ארבעת קבין גחלים, ומערה אותם בתוך מחתה של שלשת קבין, שזהו השעור הנצרך להקטרת הקטרת, והקב המיתר של הגחלים היה מתפזר, והיום היה חותה במחתה של שלשת קבין, ובה היה מכנים, מהטעם האמור, להקל על מלאכתו של הכהן הגדול. רבי יוסי חולק ואומר, בכל יום חותה חותה במחתה של סאה - ששה קבין, ומערה בתוך מחתה של שלשת קבין, והיום חותה בשל שלשת קבין, ובה היה מכנים. חלוקים נוספים, בכל יום חותה המחתה כבדה, לפי שדפנות המחתה היו עבות, והיום קלה, שהיו דפנותיה דקות. בכל יום חותה ידה - ידית המחתה, קצרה, והיום ארבה, כדי

משנתנו מבארת את החלוקים שבין צורת הקטרת הקטרת שנעשית בכל יום, לבין הקטרתה ביום הכפורים: בכל יום מימות השנה היה הכהן חותה - ממלא את המחתה גחלים במחתה של פסח, ומערה - ושופך את הגחלים מתוך מחתה זו בתוך מחתה אחרת, של זב, ולא היה חותה בשל זב, כיון שפעלת החתיה שוחקת את הכלי, והתורה חסה על ממונם של ישראל, והיום - ביום הכפורים, היה חותה במחתה של זב, ובה היה מכנים, ועשו כן כדי להקל על הכהן הגדול, שלא יצטרך להעביר את הגחלים ממחתה למחתה בעודו צם וגופו חלש. חלוק נוסף, בכל יום היה הכהן חותה במחתה

יום היתה הקטרת דקה - פתושה היטב לפרורים דקים, והיום - ביום הפורים היתה דקה מן הדקה - דקה ביותר, שהיו מחזירים אותה למכתשת בערב יום הפורים כדי לכותשה שוב, שתהיה דקה מאד, כיון שנאמר 'ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת', והרי כבר נאמר בכל קטורת 'ושחקת ממנה הדק' ומדוע הוסיפה התורה וכתבה כאן 'דקה', אלא בא הכתוב ללמד שביום זה תהיה הקטרת דקה מן הדקה, יותר מבכל יום.

שיוכל הפהן הגדול להסתייע בזרועו בעת חפינת הקטרת בקדש הקדשים, כמו שיבאר להלן. בכל יום היה זהבה ירוק [יש מפרשים שהפונה לזהב צהב], והיום היה זהבה של המחפה אדם, שהוא חשוב יותר, דברי רבי מנחם. בכל יום היה הפהן מקריב פרום - חצי מכמות הקטרת בשחרית, ופרום - וחצי נוסף בין הערבים, והיום, מוסיף על הכמות הרגילה עוד שעור של 'מלא חפניו', ששעור זה היה מקטר בקדש הקדשים, כמו שיבאר להלן. בכל

משנה ה

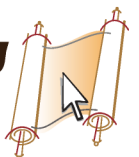
בכל יום כהנים עולים במזרחו של כבש ויורדין במערבו, והיום כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע. רבי יהודה אומר, לעולם כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע. בכל יום כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הפיור, והיום מן הקיתון של זהב. רבי יהודה אומר, לעולם כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון של זהב:

באמצע, להראות חשיבותו, שהוא כהן בית לפני הקדוש ברוך הוא, והולך במקום שרוצה. רבי יהודה אומר, לעולם - אף בשאר ימות השנה, כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע, ורק שאר הכהנים עולים במזרח ויורדים במערב. בכל יום מימות השנה הפהן הגדול מקדש את ידיו ורגליו מן הפיור, כמו כל הכהנים, והיום - ביום הפורים, היה מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון [פלי מים] של זהב, משום חשיבותו. רבי יהודה אומר, לעולם - בכל ימות השנה כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון של זהב.

אגב החלוקים שהוכאו במשנה הקודמת, בין הקטרת של כל יום לבין הקטרת של יום הפורים, מביאה משנתנו חלוקים נוספים בדינים אחרים שהיו שונים ביום הפורים מבשאר ימות השנה. בכל יום מימות השנה היו הכהנים עולים במזרחו של כבש, שצד מזרח הוא מימנו של הפהן העולה בכבש, ואמרו חכמים 'כל פניות שאתה פונה יהיו לימין', ויורדין במערבו, שהוא מימנו של הפהן היורד בכבש, ואין הכהנים רשאים להלך באמצע הכבש, והיום - ביום הפורים, היה הפהן הגדול עולה באמצע ויורד

משנה ו

בכל יום היו שם ארבע מערכות, והיום חמש, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר, בכל יום שלש, והיום ארבע. רבי יהודה אומר, בכל יום שתים, והיום שלש:

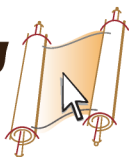

הלילה. והיום - ביום הכפורים, היו חמש מערכות, פיון שהוסיפו אחת לטול ממנה גחלים להקטרת הקטרת בקדש הקדשים, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר, בכל יום היו שלש מערכות [ולא היתה המערכה הרביעית לצורך איברי התמיד של בין הערבים שלא נתעכלו, אלא היו מקריבים אותם במערכה הגדולה], והיום היו ארבע. רבי יהודה אומר, בכל יום היו שתיים [כפיון שלדעתו לא היתה גם המערכה השלישית של קיום האש], והיום היו שלש.

משנתנו ממשיכה בהבאת החלוקים שהיו בבית המקדש בין יום הכפורים לבין שאר ימות השנה: בכל יום מימות השנה היו שם - על גבי המזבח החיצון ארבע מערכות של עצים דולקים, א. מערכה גדולה, להקטרת איברי קרבן התמיד ושאר הקרבנות. ב. מערכה שניה, שממנה נוטלים גחלים להקטרת הקטרת על מזבח הזהב. ג. מערכה של אש בלבד, לקיים את הפסוק 'האש על המזבח תוקד בו לא תכבה'. ד. מערכה נוספת לאיברי התמיד של בין הערבים שלא נתעכלו במשך

תפילה לאחר הלימוד:

אנא יי מלא רחמים, אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפילתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני), וגמול נא עמה בתסודך הגדול, לפתוח לה שערי רחמים וחסד, ושערי גן עדן, ותקבל אותה באהבה ובחיפה, ושלה לה מלאכיה הקדושים והטהורים להוליכה ולהשיבה תחת עין החיים אצל נשמת הצדיקים והצדקניות חסידים וחסידות, ליהנות מזיו שכינתך, להשביעה מטובך הצפון לצדיקים, והגוף יגוה בקבר במנוחה נכונה בחדווה ובשמחה ושלוה, בדכתיב 'יבוא שלום יגוהו על משכבותם הלך נכחו', וכתיב 'עלו חסידים בכבוד ירגנו על משכבותם' וכתיב 'אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך'. ותשמור אותי מחיבוט הקבר, ומרמה ותולעה, ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, וזכור לו זכויותיו וצדקותיו אשר עשה, ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך' וכתיב 'שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה'. וישכון בטח בך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם, ונשמתו תהא צרורה בצרור החיים, ולהחיותו בתחיית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן.

יהודי יקר!

כמה נרות אתה יכול להדליק לבד?
כמה משניות אתה יכול ללמוד לבד?

**בהישג ידך:
אלפי יהודים ילמדו משניות לעילוי נשמת יקירך!**

ארגון 'שתי הלכות ביום' שולח מידי יום כ-60,000 הודעות מייל המכילות תוכן תורני בקרוב ל-20 מסלולי לימוד שונים, בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית. ביכולתך להיות שותף פעיל בלימוד תורה של רבבות יהודים, ולהנציח את זכר יקירך במקום הגורם לעילוי נשמה הגדול ביותר - בלימוד תורה!

בתרומה חד פעמית של 200 ₪ יופיע שם יקירך בתאריך הרצוי לך בראש לימוד המשנה המבוארת, הנשלחת מידי יום לכ-3,500 מנויים בדואר האלקטרוני! כמו כן ניתן להקדיש לימודים שונים במסלולים רבים ומגוונים הנשלחים מידי יום בדואר האלקטרוני.

לפרטים, לתרומות ולהנצחות: 0765-404-360
במייל: donations@2halachot.org
באתר: www.2halachot.org

כמו כן אנו מזמינים אותך להצטרף לאחד או יותר מהלימודים של 'שתי הלכות ביום', הנשלחים חנים מידי יום לרבבות מנויים!
למגוון האפשרויות ולהצטרפות למסלולי הלימוד, היכנסו לאתר www.2halachot.org או במייל: office@2halachot.org

